

तपाईं कहाँ काम गर्नुहुन्छ ?

सुरेन्द्रले भर्खर नयाँ उद्योगमा प्रवेश गरेका छन् । केही वर्ष देखि यस उद्योगमा काम गरिरहेका अर्का कामदार गोपालसँग सुरेन्द्रका सम्वादः

दृश्य १

तपाईं यस उद्योगमा नयाँ कामदार जस्तो देखिन्छ, पहिले कहाँ काम गर्नुभयो

हजुर, मैले हिजो मात्र यहाँ काम थाले यो गाउँको पल्लो पट्टीको उद्योगमा एक वर्ष काम गरें ।

दृश्य २

तपाईंले त्यो उद्योग किन छाड्नु भयो ?

मेरो इच्छा विरुद्ध र ओभर टाइमको पैसा नदिइकनै लामो समयसम्म काम गर्नु पर्यो । सिजनको अन्तसम्ममा पनि मैले कति फाइदा पाउँथे वा कति पैसा पाउन हो भन्ने जानकारी हुँदैनथ्यो ।

दृश्य ३

ओहो ! यो कुरा सुनेर दुःख लाग्यो भाई । तपाईं यो उद्योगमा आउनु भएको छ यहाँ सबैकुरा फरक पाउनुहुने छ । यो हप्ता भित्रमा तपाईंलाई यहाँको कामको प्रकृतीबारे जानकारी दिनेछौं, जस्तै पिस रेट भाँडाकुँडा, गाडी, भाडा, चाडपर्वमा लुगाफाटो बालबालिकाहरूलाई बाल कक्षा, विद्यालयको व्यवस्था औषधीपचार आदिको व्यवस्था छ । व्यवस्थापन सँगको समन्वयको आधार राती छ बजे देखि बिहान ६ बजेसम्म पनि काम गर्न सकिन्छ । यी सबै लिखित रूपमा हुन्छ । हामी सबै मिलेर सँगै उद्योगको फाइदाको लागि काम गर्नु भन्ने उद्योगको साथै हामीलाई पनि फाइदा हुनेछ । उद्योगको साथै हामी पनि माथि उठ्दै जानेछौं ।

यो सबै स्पष्टताको लागि तपाईंलाई धन्यवाद । यसले मलाई सजिलो पाऱ्यो । म यो उद्योगमा आएर खुशी छु । म मेरो अन्य साथीहरूलाई पनि यस उद्योगमा आउनको लागि भन्ने छु ।

रामपाल ठगिएका हुन् त ?

दृश्य १

हो तर तिमीले गत महिनामा मात्र २००० ईटा बनाएका छौं । तिमीले बिर्स्यौं गत महिनामा तिमीले कस्तिमा ३ पटक मबाट पेशकी लिइसकेका छौं ।

रामपाल, लौ तिम्रो यो हप्ताको पारिश्रमिक रु. २०००/- कसरी मैले जम्मा रु. २०००/- बुझ्दैछ ? मैले गत एक महिना देखि कुनै पारिश्रमिक पाएको छैन । मेरो हिसाबले त मैले रु. ३५००/- पाउनुपर्ने हो नि !

दृश्य २

यो कस्तिमा रु. १५००/- हुन्छ

यति धेरै पेशकी हुन सक्दैन मेरो विचारमा म ठगीएँ

हो, तर जम्मा पेशकी रु. ८०० वा रु. ९०० भन्दा बढी

यस सन्दर्भमा को सहि र को गलत छन् , भन्न गाह्रो छ । हुन सक्छ व्यवस्थापनले ठगी गरेका पनि हुन सक्छ । अथवा कामदारले पनि गन्नमा गलति गर्न सक्छन् । यदि कामदारले दैनिक कामको राख्न भने यस्तो परिस्थितिको सृजना हुनजान्छ । उत्पादनको पेशकीको आम्दानी खर्चको बचतको रेकर्ड कामदारले नराख्ने हुनाले ज्याला बुझ्ने बेलामा त्यसको आम्दानी खर्चको हिसाब किताब गर्न सक्दैनन् । यस्तो स्थितिले कामदार दुवैलाई अप्ठ्यारो परिस्थितिमा पनि सक्छ र दुवैको लागि स्वस्थकर हुँदैन । यस्तो स्थितिलाई आउन नदिनको लागि व्यवस्थापन कामदार दुवैको लागि पेशकी लिएका, कामको हिसाब राख्ने पारिश्रमिक पाएको र दिइसकेको रेकर्ड पारदर्शी रुपमा जरुरी छ ।

न्यूनतम पारिश्रमिक र कामको घण्टा

न्यूनतम पारिश्रमिक

विशेष सम्झौता वा कानून अनुसारको पारिश्रमिक तोक्ने

कामको घण्टा

साधारणतया एक दिनमा कुनै व्यक्तिले काम गर्ने समय तोक्ने

न्यूनतम पारिश्रमिक किन ?

न्यूनतम पारिश्रमिकले कामदारको र उनको परिवारको सुरक्षा गर्छ। यसले कामदारलाई बाँच्नको लागि आम्दानीबाट आधारभूत जीवनस्तर प्रदान गर्दछ। धेरै जसो देशमा कानून अनुसारको न्यूनतम पारिश्रमिक दिने गरिन्छ।

अतिरिक्त समयको पारिश्रमिक

पिस रेट कामदार

बाँच्नको लागि पारिश्रमिक

पासबुक व्यवस्थापन

नं.	पिस उत्पादन	ज्याला	पेशकी लिएको	जम्मा	हस्ताक्षर
१					
२					
३					
४					
५					
६					
७					
८					
९					
१०					